

**Виконавчий орган Київської міської ради(Київська міська
державна адміністрація)
Київський університет імені Бориса Грінченка**

**Інструкція
з охорони праці № 90
під час роботи з кислотами та їдкими речовинами для персоналу
басейну спорткомплексу**

Київ – 2020

**Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська
державна адміністрація)**

Київський університет імені Бориса Грінченка

Затверджено
Наказ Ректора Київського
університету імені Бориса Грінченка

«29»   2020р. № 55

**Інструкція з охорони праці № 90
під час роботи з кислотами та їдкими речовинами для персоналу
басейну спорткомплексу**

I. Загальні положення.

1.1. Інструкція розроблена на основі НПАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», НПАОП 0.00-4.12-99 «Типове положення про навчання з питань охорони праці», «Правил пожежної безпеки в Україні».

1.2. За даною Інструкцією персонал інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 3 місяці (повторний інструктаж) з реєстрацією в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці».

1.3. За невиконання даної Інструкції персонал несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.4. До самостійної роботи по обслуговуванню вентиляційних систем приміщень, в яких зберігаються та застосовуються небезпечні хімічні речовини допускаються особи віком не молодше 18 років, які пройшли спеціальне навчання по правилам безпечної роботи з кислотами та їдкими речовинами, медичне обстеження і не мають медичних протипоказань, пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки.

1.5. Персонал, який працює з кислотами та їдкими речовинами, повинен:

1.5.1. Знати властивості речовин, з якими працює, їх дію на організм людини.

1.5.2. Виконувати правила внутрішнього розпорядку.

1.5.3. Не допускати на робоче місце сторонніх осіб.

1.5.4. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальність за товаришів по роботі.

1.5.5. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим при нещасних випадках.

1.5.6. Вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

1.5.7. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.5.8. Виконувати роботу з тими речовинами, властивості яких знає і про які проінструктований.

- 1.5.9. Не виконувати вказівки, які суперечать правилам охорони праці.
- 1.6. Основні небезпечні та шкідливі фактори, які діють на персонал:
- 1.6.1. Травмування гострими кромками при руйнуванні скляного обладнання і тари.
- 1.6.2. Ураження електричним струмом.
- 1.6.3. Підвищена або знижена температура повітря робочої зони.
- 1.6.4. Підвищена або знижена рухомість повітря робочої зони.
- 1.6.5. Недостатня освітленість робочої зони.
- 1.6.6. Отримання хімічних опіків.
- 1.6.7. Токсична та дратуюча дія речовин на організм людини: шкіряні покрови, слизову оболонку, органи дихання.
- 1.7. Персонал, який працює з кислотами та їдкими речовинами, забезпечується спецодягом, спецвзуттям та засобами індивідуального захисту: халат бавовняний, ковпак бавовняний, окуляри захисні, респіратор РПГ-67В, рукавички гумові, фартух спеціальний.
- 1.8. Приміщення, де виконуються роботи з кислотами та їдкими речовинами, повинно бути обладнане припливно-витяжною вентиляцією.
- 1.9. Зберігати харчові продукти, приймати їжу, палити дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.
- 1.10. Приміщення, де виконуються роботи з кислотами та їдкими речовинами, повинні бути забезпечені первинними засобами пожежегасіння, зокрема: вогнегасниками вуглекислотними, ящиком з піском і совком, покривалом з вогнетривкого матеріалу. До них необхідно забезпечити вільний доступ.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Вияснити завдання та зробити запис у робочому журналі.
- 2.2. Перевірити та одягти спецодяг, спецвзуття та засоби індивідуального захисту.
- 2.3. Перевірити справність приладів і обладнання.
- 2.4. Ввімкнути загально обмінну припливно-витяжну вентиляцію за 15-20 хвилин до початку роботи.
- 2.5. При виявлених несправностях обладнання та засобів колективного захисту сповістити відповідального за проведення даної роботи та не приступати до роботи до усунення виявлених несправностей.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1. Всі операції, пов'язані із застосуванням або можливим утворенням і виділенням отруйних, їдких, вибухонебезпечних речовин, або речовин, що мають неприємний запах, необхідно виконувати при працюючій загально обмінній вентиляції приміщення з застосуванням засобів індивідуального захисту.
- 3.2. Реагенти, які застосовуються для оброблення води в басейні:
- 3.2.1. Препарат для дезинфекції води за допомогою дозуючої апаратури Chloriline, містить не менше 12% активного хлору, який повільно розкладається завдяки стабілізуючим добавкам. Запобіжні заходи: - не змішувати з другими хімікатами (особливо з кислотовмісними); при попаданні

в очі та на шкіру змити великою кількістю води і негайно звернутись до лікаря. Місце зберігання-службове приміщення №2(хлораторна).

3.2.2. Засіб для зниження рівня рН води «рН-мінус SUPER». Засоби застереження: у високих концентраціях отруйний; подразнює шкіру та слизові оболонки; при попаданні в очі промити великою кількістю води і негайно звернутись до лікаря; працювати тільки у захисних окулярах та гумових рукавичках; гігроскопічний-зберігати в герметичному посуді. Місце зберігання-службове приміщення №1.

3.2.3.Первинний коагулянт на основі солей алюмінію Flockuline. Запобіжні заходи: при попаданні в очі промити великою кількістю води і негайно звернутись до лікаря; працювати тільки у захисних окулярах та гумових рукавичках;

3.2.4.Засіб боротьби з водоростями, бактеріями і грибками в басейні Alba Super K згідно з висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи загрози для здоров'я людей не становить.

3.3. Горизонтальне транспортування реагентів повинно виконуватись за допомогою спеціальних візків.

3.4. Переносити склянки ємністю більше, ніж 5 літрів з реактивами необхідно в плетених корзинах, ящиках або іншій тарі, що гарантує безпечне транспортування.

3.5.В разі розливу засобу для зниження рівня рН води «рН-мінус SUPER» обеззараження проводити 6-9% розчином соди.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкнути обладнання.

4.2. Реагенти прибрати у відведене для них місце, дотримуючись правил їх зберігання.

4.3. Прибрати робоче місце.

4.4.Зняти спецодяг, спецвзуття та засоби індивідуального захисту, упорядкувати і покласти у відведене місце.

4.5. Помити обличчя, руки теплою водою з милом, За можливістю прийняти душ.

4.6. Про всі недоліки, які мали місце під час роботи, доповісти керівникові робіт.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. До аварійних ситуацій відносяться:

5.1.1. Розгерметизація технологічних трубопроводів, обладнання та тари з викидом продукту, його пари у виробниче та зовнішнє середовище.

5.1.2. Відключення електропостачання, яке живить засоби колективного захисту, обривання і коротке замикання електрокомунікацій, електрообладнання.

5.1.3. Отримання хімічних опіків.

5.1.4. Поранення.

5.1.5. Токсична та дратуюча дія хімікатів на організм людини.

5.2. При виникненні аварійної ситуації треба негайно огородити небезпечну зону; не допускати до неї сторонніх осіб; повідомити про те, що сталося, керівника робіт.

5.3. Якщо стався нещасний випадок, надати потерпілому першу медичну допомогу. При необхідності викликати «швидку медичну допомогу».

5.4. Надання першої медичної допомоги:

5.4.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення — відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.4.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакета не виявиться, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходиться безпосередньо на рану, бажано накрapati декілька крапель розчину йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати розчин йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.4.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При підозрі на перелом черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом, снігом чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрі на перелом хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути на живіт обличчям донизу, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.4.4. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами у жодному разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом. При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробити

ватою, змоченою етиловим спиртом. При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробити спиртом, 3-процентним марганцевим розчином або 5-процентним розчином таніну. При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) рану накрити стерильною пов'язкою та викликати лікаря.

5.4.5. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами

При попаданні кислоти або лугу на шкіру, ушкоджені ділянки необхідно ретельно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-ним розчином питної соди, а обпечену лугом-3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-ним розчином питної соди, а обпечену лугом-2%-ним розчином борної кислоти.

При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином оцтової кислоти або 3%-ним розчином борної кислоти, при опіках кислотою-5%-ним розчином питної соди.

При попаданні кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу-розпиленням 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.4.6. Перша допомога при кровотечі

Для того щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;

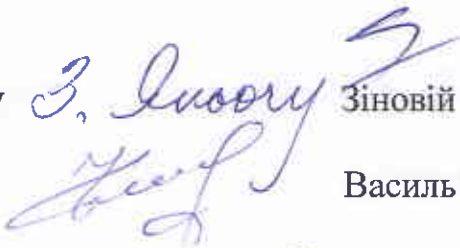
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, притиснути зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи шматок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при великій кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранене місце, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при сильній кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.5. Якщо сталася пожежа, приступити до її гасіння наявними засобами пожежегасіння. За необхідності викликати пожежну частину.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт по усуненню аварійно ситуації.

Директор спортивного комплексу

Зіновій ЯКОБЧУК

Завідувач басейном

Василь КОКУРА

Інженер з протипожежної безпеки та охорони праці

Сергій КОВАЛЬ

Провідний фахівець(юрисконсульт)

Олександр МІСАІЛОВ